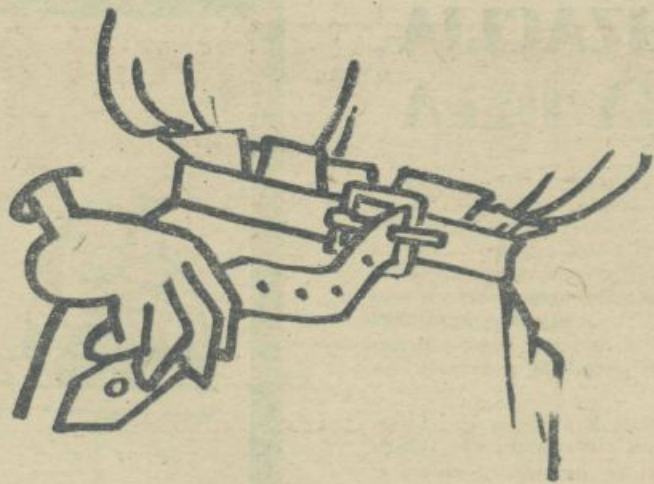

Naš turizem

Po vseh šolah, verificiranih in neverificiranih, že pišejo učenci naloge o jeseni. Listje odpada, kot odpadajo šefi vlad v Saigonu. Turistični delavci in plačani ljubimci ob Jadranu se prijemlje jesenska melanholija. Odhajajo njihove plavalase Helge, Brunhilde, Karin, Brigitte in s seboj odnašajo vonj po parfumu, marke, dolarje in krone. In seveda prijetne spomine na Indijo Koromandijo ob Jadranskem morju. Ne vem, zakaj nekateri naši ljudje nergajo, ko pa vendar živimo v Indiji Koromandiji. Mar ne objavljajo naši časopisi poročil o nesrečnih Američanih, ki so ubožci, v svoji naivnosti mislili, da bodo pri nas lahko zapravili ves svoj denar, pa ga reveži zaradi nizkih cen niso mogli. Zakaj se razburjate ljudje? Če stric Sam ali stric Herman receta, da so cene gostinskih uslug itd. preizkušne, jih bomo seveda zvišali, saj se tuji turisti gotovo bolje spoznajo na te stvari. Bodimo svetovljani in glejmo na naše cene z očmi Nemca ali Američana. V tem je vsa umetnost Indije Koromandije. In tako drug v drugem vidimo srečneže: Nemci vidijo Indijo Koromandijo v Jadranu in v naših pečenihi piškanih, mi pa v njihovem volkswagen. Pri vsem tem pa pozabljamo, da so njihovi obiski pri nas druga okupacija. Ker gre za devize, omogočamo tem ljudem, da pri nas obujajo spomine na našo in svojo slavno preteklost. Tako bolj in bolj postajamo uslužnostni servis drugih narodov. Postajamo država natakarev, ne pa turistična dežela. In če si bodo tuji turisti zaželeli, bomo prestavili Triglav k Dubrovniku. Naša gostoljubnost že presegla normalne meje. Podobni smo gospodarju, ki strada, da bi bil tujec sit. Vsak gospodar bi naredil tako, da bi bila oba sita: sam in tujec.

Turistični delavci bi radi v sezoni spremenili našo deželo v nekakšno mednarodno državo brez določene narodnosti. Če bi bilo po njihovem, bi počasi odpravili (seveda samo v sezoni) vse napise v jugoslovanskih jezikih, preimenovali bi naše kraje po okusu tujih gostov, popevkarji v obmorskih zabaviščih bi peli samo tuje popevke (kaj ne delajo tega tudi že sedaj?), restavracije bi imele tuje jedilnike, za sladkosnedne goste bi uvažali smokve iz Italije, vino iz Francije, za ljubitelje željne švedine in Nemke pa bi najeli španske ljubimce. Potem bi vzeli kredite pri Narodni banki in si od Angležev za angleške turiste izposodili Buckinghamsko palačo, od Parižanov za francoske goste Notredamsko cerkev, Köln pa bi posodil za svoje turistične rojake katedralo. Seveda ne smemo pozabiti na Avstrije. Ti bi pri nas našli cerkev svetega Stefana. S tem pa bi Indija Koromandija ob Jadranskem morju izgubljala svojo barvitost in tudi tuje turiste. Saj ne hodijo Dunajčani na Bled zato, da bi jedli dunajski zrezek, ne, želijo si kranjske klobase z zeljem. Raje ohranimo svoj nacionalni ponos in pečimo ražnjice in čevapčiče! Kuhajmo tudi kranjske klobase z zeljem.

Peter Baloh

Naš prispevek za dan varčevanja

BIROKRACIJA

Birokracija je verjetno kvaliteten uvozni produkt, ker ne verjamem, da bi mi bili zmožni izdelati kaj tako kvalitetnega in neuničljivega. Poleg njenih mnogih slabosti je nesreča tudi njena nalezljivost, ki močno spominja na podobne simptome gospodarskega kriminala.

Ime produkta je prav tako uvoznega izvora, sestavljeno pa je iz besede biro, ki jo verjetno vsak Jugoslovian predobro pozna ter besede kraljati, kar v žargonu pomeni »lepo pisati«.

Iz tega sledi, da imamo lahko za birokrate vse tiste, ki trošijo svojo energijo s tem, da v delovnem času pišejo pisma, rešujejo križanke in še kaj, seveda vse v smislu modificiranega socialističnega načela: »vsi zanič, eden za vse.«

Prvič sem to stvar spoznal, ko je moj stric, doma nekje iz okolice, prišel v mesto, da nekaj uredi. Ves dan je tekal naokoli, izpolnjeval formularje, kupoval obleke in vse podobno, kar k taki stvari sodi in zvečer, ker ni mogel vse v enem dnevu urediti, prišel k nam spat.

»Ta birokracija me bo nekega dne spravila v grob,« je ves čas ponavljal ves besen, pridružil pa se mu je tudi oče, ki je tistega večera moral spati na tleh, a njegovih monologov zaradi bontona raje ne bi opisoval.

Ko je stric naslednjega dne odhajal, mi je zaupno šepnil:

»Ej sinč, dal bi ti kakšnega jurja, toda saj veš, taksa, formularji... tako sem brez dinarja!«

Takrat se je birokracija zamerila tudi meni.

Nekega dne sem moral po podobnih opravkih tudi jaz. Postavil sem se pred linico. Čakam, čakam, za menoj pa cela

vrsta ljudi. Tam onstran administrativne prepreke pa vse tiho. Pogledam na uro, pozno je že, imam še važen sestanek...

Končno se pojavi bela ročica in mi vzame iz rok tisti kup formularjev. Oddahnem se, tedaj pa se roka znova pojavi.

»Potrdilo o rojstvu?«

Razburim se: »Hudiča, ali mi ne verjamete, da sem rojen? Mudi se mi!«

»Tovariš, mi tukaj delamo...«

»Prekleta koza birokratska,« izdavam...

(Tistih sedem jurjev za žalitev časti sem že prebolel.)

Pred dnevi sem bil na eni izmed fakultet. Hotel sem dvigniti le neke dokumente, čisto normalne in družbi nenevarne dokumente. In glej čudo! tista ženska je brez jeze segla po eni izmed zajetnih map in začela iskati. Preišče eno do polovice, nato pa seže po drugi. Da, končno. Vse zabriše vstran in jezno zamomlja: »Pridite drugič, zdaj se mi ne LJUBI!«

»O ti babše prekleto,« si mislim, »le zakaj požiraš naša družbena sredstva, ti hudič ti, birokratski...«

Toda zadržim se, le roka mi čudno trepeče, verjetno ob misli na njeno drobovje.

In tako ostajam sam, zapuščen v borbi proti ljudskemu sovražniku številka ena. Edina sreča je, da se mi je pridružil brat. Sicer je tipičen primer birokrata že zato, ker mu moram praviti »gospoda«, toda naj mu bo že zato, ker se je spreobrnul. Pravi, da črne kave več ne more videti in da se mu ob pogledu na kakšen formular kar obrača želodec...

Bog mu odpusti grehe, ne vem le, kako more delati proti državi...

O. Horn

PRAVICI JE ZADOŠČENO

Sosedov Milko je prav priden fantek. Večkrat je voljan, da mi šteče po kakšno drobnarijo v trgovino, včasih mi celo pomaga pri delu na vrtu. Sprva je vse opravljal popolnoma zastonj, kasneje pa sem ga sam razvadir. Po opravljenem delu sem mu ponudil žvečilni gumi, pomarančo in podobne stvari, take pač, ki so kratkoblachnikom pri srcu.

Opazil sem, da je njegova vnema neverjetno narasla, potem ko sem mu obljubil, da mu bom, če mi bo do konca meseca pomagal pri pospravljanju ozimnice, zlaganju drv in urejevanju vrta, kupil dragoceno darilo ali pa mu bom dal za nagrado kar denar in si bo potem še sam kupil z njim, kar si bo pač želel. Nisem si belil glave, od kod bom denar vzel. Doma mi ga gotovo ne bodo primaknili, saj menijo, da bi vse lahko opravil brez pomoči.

Hotel sem izgubiti čim manj časa z »jesenjo v naši hiši« in zato nisem štedil z obljubami. Pismene pogodbe nisva sklenila, če pa se bo pobalil kaj usajal, mu bom že pokazal, saj je še pravi smrkev in ga bom brez težav užgal.

Pripeljali so krompir, jabolka, premog in drva. Kar hitro sva bila z vsem gotova. Meni se je mudilo v mesto, malčku pa so najbrž pred očmi migljali obljubljeni stotaki, ko je ves zadihani hitel pobirati polena.

Kar naenkrat je bil prvi naokrog. Svoje dinarje sem imel hitro razporejene: menza, mesečna vozovnica, obrok za knjige, par čevljev, nekaj za vsak dan sproti in konec. Morda bi res lahko odštel vrlemu pomagaču nekaj stotakov, saj bi mu gotovo napravili veliko veselja. Vendar sem se odločil, da mu ne dam nič. Mo-

je potrebe so bile večje in bolj upravičene.

Naslednji dan me je že čakal pred hišo, ko sem prihajal domov. Dejal mi je, če mu lahko dam zdaj tisti prisluzeni in obljubljeni denar, da gredo s šolo na izlet in ga zato nujno rabi, brez njega sploh ne more iti.

»Boš tiho, mule! Nimam več denarja, da bi ga tebi dajal. Ta mesec sem ga premalo dobil. Kaj pa potem, če si mi pomagal. Saj ni bilo tako težko, a?«

»Ja, pa si mi obljubil. Saj si takrat vedel, da mi boš moral dati, ko si mi že obljubil.«

»Kaj pa potem, zakaj si mi pa verjel?«

»Aha, tak si, bara-a-a-ba, lažniva« je še zavpil in že glasno zavekal: »e-e-e-uee«, ker sem mu eno primazal, da sem se ga odkrižal.

Hudiča, še je pravica na tem svetu!

Na nagradnem natečaju sem brez zveze staknil petdeset tisočakov. Zaželel sem si potovanja v inozemstvo. Sorodniki so mi vsi raztreseni znotraj okvirov SFRJ, zato sem navezan na lastna devizna sredstva, kolikor jih pač pripada skoraj vsakemu državljanu v enem letu. Spomnil sem se, da je bilo spomladi v časopisu obljubljeno, da bodo to skromno vsoto povečali na 30, če ne kar na 35 dolarjev. Ves vesel sem vložil prošnjo za potni list, vize in se že vnaprej veselil, da bom kot človek in kot državljan SFRJ potoval v zamejstvo. S potnim listom sem se odpravil v banko po devize.

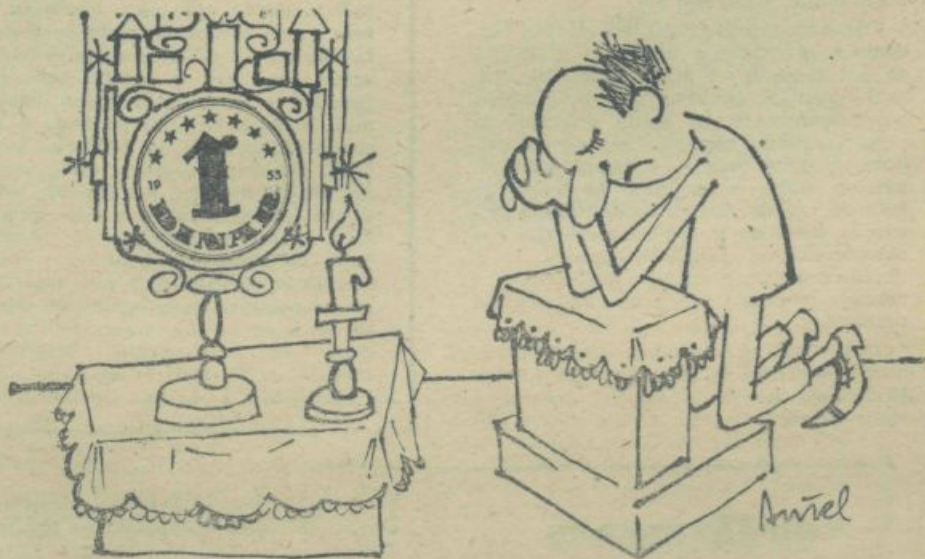
»Ue-e-e-uee«, sem zajokal, ko mi je blagajnik naštel le 12.500 lir za 15.150 dinarjev.

Doma sem vrgel potni list v kot, še enkrat natančno prebral Delo z dne

24. februarja 1964 na strani 2, ga zmečkal in zagnal v peč. Pritaknil sem vžgalico in imel vsaj eno korist od takega govorjenja in pisanja, namreč pogrel sem se malo.

Devize sem prodal na črno za 19.200 dinarjev, plačal svoj dolg Milku in še mi je ostalo za poplakniti jezo.

PRED PRVIM...

— LJUBI BOGEC, TI NAM GREHE ODPUSTI, TVOJE IME CEDALJE VEČKRAT OSKRUNJAMO PRI MESARJU, NA TRGU, V INOZEMSTVU... USMILI SE NAS!

DOSLEDNOST — Televizijski komentatorji so med prenašanjem olimpijskih tekmovalcev večkrat navajali znani Coubertinov stavek o pomembnosti sodelovanja pri olimpijskem merjenju moči. Se v isti sapi pa so strogo ocenjevali nastopajoče športnike, v glavnem le po »kovinasti« veljavi.

PONIZNA PROSNJA — »Podpisani Jožek Polžek prosim v imenu večletnih absolventov in v svojem lastnem imenu, fakultetne uprave ostalih osmih ljubljanskih fakultet, naj ne sledijo vzgledu ekonomske fakultete pri »obdavčenju« izpitnih prijavitelj za kandidate naše baže. Imam družino.«

URO DOL — Nekega »neangažiranega« študenta so vprašali za sodbo o novi slovenski televizijski igri Tangente. »Vsekakor menim«, je dejal, »da pod tuš ne hodimo z uro — na roki.« — Drugih bistvenih pripomb ni imel.

KAR V EN KOS — Ena od študijskih grup pri univerzitetnem odboru se je spomladi ukvarjala tudi z razglabljanjem o fakultetnih statutih. V Beograd so poslali zahtevo po avtentični razlagi, kdo vse spada v »delovno skupnost na fakulteti«. Sporočili so jim, da njihovo zahtevo proučuje komisija za prošnje in pritožbe.

BORBA PROTI ALKOHOLIZMU — Ob sobotah je med plesom žejnim in lačnim gostom na voljo točilna miza v kavarni. Naselja. Z brezglavo in počasno postrežbo odlično skrbijo za to, da se ga fantje in dekleta ne bi preveč nabrali. Če odštejemo jezo zmernežev lahko to obliko boja proti alkoholizmu samo pozdravimo. Namen posvečuje sredstva!

POPLAVA V TEMI — Voda je vdrla v »spodnje« prostore menze v Naselju že v soboto zvečer. Poplavo so zagrešili obiskovalci, ki so se v nujni in popolni temi stisnili kar k stenam. Naravnost krassen rezultat električne stiske in akademске vzgoje...

VELIKE BESEDE — Takrat, ko so bili športniki in funkcionarji, nad katerimi smo bili na olimpiadi razočarani, še daleč so bili časopisi in RTV polni graje na njihov račun. Vajeni podobne ihte v našem »navadnem« življenju se bojimo, da jim bodo po povratku pozabili stopiti na prste.

PREDLOG TELEVIZIJI — Ob množici quiz oddaj in nagradnih žrebanj, katerim smo priče na malem ekranu, predlagamo, da pričnete iz predavalnic ljubljanskih fakultet prenašati tudi — izpite. Za uspešne tekmovalce lahko pripravite le skromne nagrade: od 2 do 5 točk — v indeks.

UMESTEN PREDLOG — V eni od osnovnih organizacij ZK je v razpravi o spremembah v statutu Zveze komunistov nekdo dejal: »Predlagam, da se v naši organizaciji za spremembo od prakse v preteklosti, v bodoče držimo določil statuta.« Čeprav jih je s tem pozval k aktivnosti v družbenem življenju, so ga ostali skoraj kaznovali — zaradi neresnosti.